अन्तःसुषिर Tatpur. m. f. n. (-रः-रा-रम्) Inwardly perforated. E. अन्तर् and सुषिर.

अन्तःसेनम् Avyayíbh. Amongst the armies; e. g. अन्तःसेनं विद्विषामाविशन्तः. E. अन्तर् and सेना.

अन्तःस्थ Tatpur. I. m. f. n. (-स्थः-स्था-स्थम्) [1] Being amidst, being between, included, comprehended. [2] Being in the interior.

II. m. plur. (-स्थाः) (ved.) An epithet of the अवाञ्चः प्राणाः or lower vital organs, viz. of the anus and of the organs of generation (as being amongst the vital organs or प्राणाः in general).

III. f. (-स्था) [1] (ved.) An epithet of one of the Sámidhení-Mantras or verses from the Ṛigveda recited at the kindling of the sacrificial fire, viz. of the Sámidhení which begins with the words 'अग्निं दूतं वृणीमहे', because this Sámidhení is amongst the eleven Sámidhenís which praise the vital functions, in as much as it praises the मध्यमप्राण or the vital function on which rest all the other, i. e. the vital energy which resides in the middle of the body. [2] (scil. देवता; ved.) The divinity of the vital organs. [As the meanings II. and III. 1. 2. are given on the authority of *Sáyaṇa's* comm. on the *Śatapathabr.* I. 4. 3. 8, it will be necessary to quote the latter in full — from two Mss. of the E. I. H. and one of the Bodl. — as a so called Extract from it, which has appeared in print, is apt to mislead the reader completely on the bearing of the word and of the passage itself. The comm. runs thus: य एवोऽयं मध्यमः प्राण इति। प्राणापानादिपञ्चवृत्त्याश्रयभूतो यः क्रियाशक्त्यात्मको देहमध्येऽवस्थितः प्राणः। तस्य समिन्धनमग्निं दूतमित्यनया दूतो ह्यग्निः सर्वेषां देवानां मुखं च तथा प्राणेऽपीति (v. l. प्राणीमीति)। तेन समिन्धनस्योपपत्तिः। सा हैषान्तस्थेत्यादि। सैषाग्निं दूतं वृणीमह इति सामिधेनी मध्यमप्राणरूपेण प्राणापानादि संस्तुवानानामन्यासामृचामन्तस्था (the Mss. संस्तुवानाम° or v. l. संस्तुतानाम°) अन्तरवस्थिता भवति। अन्ये हि प्राणाश्चक्षुःश्रोत्रादयः। अतोऽस्मात्प्राणादारभ्योर्ध्वाश्चरन्ति (v. l. °रन्तीति।)। पायूपस्थयोन्यो ऽन्ये (the Mss. पायूपस्थयो न्ये or °स्थयोन्यो) प्राणाः। अतोऽस्मान्मध्यमात्प्राणादेवारभ्यावाञ्चोऽवाङ्मुखा अन्तरवस्थिता भवन्ति। एवंवेदितुः फलमाह। अन्तस्थामिति। अन्तस्थामन्तरवस्थितां प्राणदेवतामित्यर्थः। के पुनरेवं (Mss. °वां) तेषां मध्ये ऽवाञ्चोऽन्तस्थाः (Mss. स्था) प्राणा (v. l. प्राणाग्रा) इति तान्दर्शयति (Mss. तां द°)। शोचिष्केशस्तमीमह (I. 4. 3. 9.) इत्यादिना॥. According to this comm. the word भवन्ति (अवाञ्चोऽन्तस्था ह भवन्त्य°) would have moreover to be substituted for भवति (°°ह भवत्य°) in the present ed. of the text, as भवति would alter the sense materially by disconnecting अवाञ्चः and अन्तस्थाः.] [3] (In vaidik grammar.) A technical name for the semivowels य, र, ल, व, (because their position in the system of the grammarians is between the vowels and consonants).

[IV. n. (-स्थम्) (In modern terminology, with the Mahrattas.) Secret expenditure, sums expended in presents and bribes to official persons.] E. अन्तर् and स्थ. This word is also written, in conformity with a grammatical rule, अन्तस्थ.

अन्तःस्थत्व n. (-त्वम्) The being amongst, the being included in or comprehended by. E. अन्तःस्थ, taddh. aff. त्व.

अन्तःस्थीय See अन्तस्थीय.

अन्तःस्वेद Bahuvr. m. (-दः) An elephant. E. अन्तर् and स्वेद.

अन्तक I. 1. m. f. n. (-न्तकः-न्तिका-न्तकम्) Destroying, causing death.

2. m. (-न्तकः) [1] A name of Yama, the god of Death. [2] The proper name of a royal Saint whom the Asuras threw into a pond and who was rescued by the Aświns. [3] The proper name of a king of the Śunga dynasty, a son of Vasumitra. (Some read the latter name अन्द्रक or आर्द्रक).

3. f. (-न्तिका) See s. v. अन्तिका III. E. अन्ति, denomin. of अन्त, kṛit aff. ण्वुल्.

II. m. (-कः) The same as अन्त. E अन्त, taddh. aff. कन्.

अन्तकद्रुह् Tatpur. m. f. n. (-ध्रुक्-ध्रुक्-ध्रुक्) (ved.) Hurting those who are mischievous or destructive, hurting demons &c. or Yama. E. अन्तक and द्रुह्.

अन्तकर Tatpur. m. f. n. (-रः-री-रम्) Causing death, destroying. (The femin. °रा is grammatically incorrect.) E. अन्त and कर (कृ, kṛit aff. ट).

अन्तकरण Tatpur. 1. m. f. n. (-णः-णी-णम्) Causing death, destruction. 2. n. (-णम्) The causing death. E. अन्त and करण.

अन्तकारिन् Tatpur. m. f. n. (-री-रिणी-रि) The same as अन्तकर. E. अन्त and कारिन्.

अन्तकाल Tatpur. m. (-लः) The time of death. E. अन्त and काल.

अन्तकालाधिपति Tatpur. m. (-तिः) A name of Śiva (lit. the Lord of the time of death). E. अन्तकाल and अधिपति.

अन्तकि (?) m. (-किः) Wind. E. (?) the word itself seems doubtful.

अन्तकृत् Tatpur. 1. m. f. n. (-त्-त्-त्) Causing death, destroying; e. g. व्याधिरन्तकृत्.

2. m. (-त्) [1] Death. [2] A Tírthakṛit or deified Saint of the Jainas. E. अन्त and कृत्.

अन्तकृद्दशा Bahuvr. f. plur. (-शाः) The name of the eighth of the twelve sacred writings of the Jainas, that treating in ten chapters on the Tírthakṛits &c. E. अन्तकृत् and दशा (accord. to a comm. in the sense of दशाध्ययन); but more probably अन्तकृत् and दशन्, samás. aff. डच् (like आसन्नदश, अदूरचिंश &c.) scil. क्रियाः 'a work in ten chapters treating on the duties of the Antakṛits'.

अन्तग Tatpur. m. f. n. (-गः-गा-गम्) [1] Going to the end (compare अन्तचर), e. g. वानरान्धरासमुद्रशैलानामन्तगान् 'monkeys which go to the end of earth, ocean and mountains'. [2] Accomplishing a duty or object in view, e. g. दूरगैरन्तगैर्बाणैः 'with arrows which go far and obtain their purpose'. [3] Thoroughly conversant with, e. g. शाखान्तग 'well conversant with Mantras and Bráhmaṇas'. [4] Being at the end, final (as of a word), e. g. अकाराकारयोरन्तग ऊष्मा 'a sibilant which is the final of a word after the letters a or á'. E. अन्त and ग (गम्, kṛit aff. ड).

अन्तगति Bahuvr. m. f. n. (-तिः-तिः-ति) Having the way or nature of death, being death, destructive. E. अन्त and गति.

अन्तगामिन् Tatpur. m. f. n. (-मी-मिनी-मि) Going to death. E. अन्त and गामिन्.

अन्तचर Tatpur. m. f. n. (-रः-री-रम्) Going to the end; e. g. वानराः पृथिव्यन्तचराः comp. अन्तग. E. अन्त and चर.

अन्तचार Tatpur. m. pl. (-राः) The name of a people, lit. 'the borderers'. E. अन्त and चार.

अन्तज Tatpur. m. f. n. (-जः-जा-जम्) Last born, youngest. E. अन्त and ज.